

ZSIDÓPOLITIKAI LAP

Ara 5 lej
Kedd, 1935. okt. 22
5696. EV. TISRI 25.
XVIII. ÉVF. 234. SZÁM.

Előfizetés
Szerkesztőség
Cluj, Str.
Baron L. Pop

Követem példájukat uraim

gombot
hatott
kezt nem
aldás
meggyógyi
ria e nő.
munkámat,
re a reuma.
illet keinem
a fájdalom
edtem. Dör-
és csak nem
jobb kezem
tudtam kéz-
gombot fel-
zodott. Azt
ruschen söt
tapasztal-
bb is szed-
szom, hála
ek meg van
v Kristályo-
makat okoz-
k a szerve-
at a termé-
ásvoltása. De
annak még
zzák az étel-
s ezel nem-
zódását, ha-
is, amelyek
0 országban
a is minden
a kapható.
D. lej.
egkére
r 14-iki
zeti parasz-
zó törvény
endőrfönök-
mber 14-én
erint a gyű-
pontos prog-
a nemzeti
osok szövet-
szövetsége
a kormány
z albán
apat-
zó
a hír ter-
táron nagy-
zölt Jugo-
albánia moz-
z Avala ju-
falta azt a
táron csapa-
nál. Páris-
sherceg ma
elnököt, aki-
tott. Diplo-
máciát tu-
francia mi-
1, feibélye-
zó legfon-
ó f. é. a 3-
sz. minisz-
apna. ó 12
memorandum
eben).

Bernard Shaw írja:
„Az olasz ügy igen komplikált. Amikor Mussolini, mint valami romantikus jelenség, szembenéz az egész világgal és a pokolba káuldi, akkor két összeegyeztethetetlen pártra szakítja a világot. Az egyik párt a pacifisták csoportja, mely mindig a legvadabb szekták közé tartozott. Ezek vérről és vasról panaszkodnak. A másik a militaristák pártja. Ezek a felelem nyomásának hatása alatt kijelentik, hogy mindenáron helyt kell állniuk. Ennek a konfliktusnak morális attitűdjei a komédiák egész sorát adják. A legelőkelőbb attitűd az, hogy itt tulajdonképpen nem is Hülé Szelasszié áll szemben Benito Mussolinival, hanem a nemzetek fölötti jog, melyet a Népszövetség képvisel, áll szemben a zsákutányra vágyó nacionalizmussal, a faszizmussal, egy „mindenáron — Napoleon ambíciójával”. Exaltált erkölcsi állásfoglalások iránti törekvésünk az ilyenre szenvedélyesen reagál. De veszély rejlik ebben. Mert egy ilyen ügyet Olaszországgal szemben csak logikusan lehet felvinni. A helyzet teljes logikája pedig nemcsak azt jelenti, hogy fiatal embereinket bombákat dobattunk Romára és Firenzére, Velencére és Veronára, Ravennára és Pádúára, ahol egykor olyan élvezetesen látottuk szabadságunkat. Azt is jelenti ez, hogy Újzétlandot, Kanadát, Ausztráliát, Indiát, Gibraltárt és a délnyugati dominiumokat átesszük a Népszövetséghez, szóval a brit birodalomnak mindazokat a területeit, melyeket pontosan úgy foglaltunk most el, mint ahogy Olaszország akarja Abessziniát. „Követem példájukat, uraim” — mondta a Duce, mikor az ügy elkezdődött. Hozzátette volna, hogy a legészintébb hízelgés az utánzás”.

Kétlős játék

A nemzeti parasztpárt tömegdemonstrációt hirdetett meg november 14-re a fővárosba. Kétszáz ezer embert szeretne Mihailache felvonultatni, a párt kormánybuktató akciójának végső és döntő etapjaként. Hét évvel ezelőtt Alba-Iulia fűje meg a párt a kürtöket, amelyeknek hangjára néhány hónappal később leomlottak a liberális uralkodó Jerichó-falai. E pillanatban kétségesnek látszik, hogy a törcélem meg fog-e ismétlődni. Egészen más politikai és lélektani adottságok közepe hívja most a nemzeti parasztpárt harca a tömegeket, mint hét esztendővel ezelőtt. Akkor a tömegek szabadságakarata az egy jobb gazdasági rendszer iránti vágy oly hatalmas volt, hogy gyalogszerrel, néikülzések közepette indultak el a hívek Alba-Iuliára, amelyeknek híre és harci kedve a közbeeső idő alatt lényegesen alábbhagyott és korrumpálódott. Mindenesetre kétségtelen, hogy a nemzeti parasztpárt ma is nagy tömegeket tud megmozgatni. A liberális kormány tudja ezt. És éppen ezért minden lehető elkövet, hogy a november 14-i gyűlést bagatellizálja. Szövetségese ebben az igyekezetben a romániai szélsőjobb legális szervezete: a Goga-Cuza párt. A liberálisok legveszélyesebb ellenfelüket, a Goga-Cuza együttes egyetlen komoly konvenciót látja a nemzeti parasztpártban. November 14-re elsőnek a nemzeti parasztpárt tette le a garast. Mi sem lett volna természetesebb, minthogy a kormánynak be kellett volna tiltania egy második, ugyanarra a napra bejelentett politikai gyűlést, már csak az ostromállapot által védett rend érdekében is. Nem így történt. A cuzisták ellengyűlést jelentettek be és a kormány sietett a gyűlést szabadság elvét tiszteletben tartani. „Mindössze” arra szorítkozik, hogy „a rend zökkenés” a két manifesztációt a lehető legkevesebb keretekre korlátozza. A cuzistáknak nincs mit veszteniük egy ilyen korlátozáson, a nemzeti parasztpárt demonstrációját viszont sikerül ilyképpen bagatellizálni. A cuzisták soha nem álmodhattak volna arról, hogy tömegfelvonultatásban megmérkőzzenek a nemzeti parasztpárttal, ha nem lennének maguk mögött a kormány támogatása. A liberálisok játéka azonban nemcsak fri- de kétlős is és a második és első sorban

Románia életbe- léptette a szankciókat Olaszország ellen

Kedvező atmoszférában folytatja Laval akcióját az olasz-abesszin konfliktus megoldására

Uj offenzívára készülnek a háborus felek Abessziniában

BUCURESTI, október 21. (Az Új Kelet tud.) A Dimineata már tegnap közölte, hogy a román kormány magáévá tette a Népszövetség által Olaszországgal szemben alkalmazott szankciókat. Tatarescu miniszterelnök és helyettes külügyminiszter az uralkodó elé terjesztette a törvényrendeletet, mely életbelépteti a Románia és Olaszország kereskedelmi kapcsolataira kiterjedő szankciókat. A Monitorul Oficial mai száma közli a dekretumot, mely két részből áll. Az első dekretum megtilt minden kivitt és tranzitolt Olaszország és gyarmatai részére, fegyver- és hadianyagra, valamint azon cikkekre vonatkozólag, amelyeket a dekretumhoz mellékelt táblázat felsorol. A dekretum megtiltja ezen cikkek kivitelét más országokba is, ha azok a szankciók ellenére szállítanak Olaszországnak. A második dekretum megtilt minden közvetlen vagy közvetett kölesínt Olaszország számára és betiltja az olasz értékpapírok bármilyen formában való forgalomba hozatalát. A Lupta megállapítja, hogy a Monitorul Oficialban közzétett dekretum csak a hadianyagszállításokat és a bankügyleteket tiltja meg Olaszországgal szemben. Ami az Olaszországgal szembeni kereskedelmet illeti, ebben a tekintetben még nem történt döntés, annak ellenére, hogy a Népszövetség egyik albizottsága elvben a kereskedelmi kapcsolatok beszüntetését is kimondta, de a részleteket még nem dolgozták ki.

Elmult az európai háboru veszedelme

Cluj, október 21. Európa egéről egyelőre eltűntek a sötét fellegek, melyek háborúval fenyegették a kontinens. Sikerült vezetni a nagy feszültséget, melyet az idézet elő, hogy Anglia flottájának egy részét a Földközi tengerre vezényelte, mire Olaszország Libia határán, Egyiptom felé csapatokat vont össze. Anglia és Olaszország szombat este kibékültek egymással. Az angol és olasz kormány közös egyetértésével hivatalos nyilatkozat jelent meg, mely hangsúlyozza, hogy az angol kormánynak az olasz-abesszin konfliktussal kapcsolatban nincs szándékában olyan akciókat kezdeményezni, mely tulmenne a lojális népszövetségi tagságból származó kötelezettségeken vagy azokon a javaslatokon, amelyeket a Népszövetség az alapokmány rendelkezéseinek megfelelően tervbe vett. Kétségtelen, hogy a helyzet ilyetén való kialakulásában nagy érdeme van Lavalnak és a körültekintő francia diplomáciának, melynek sikerült úgy lavíroznia London és Róma között, hogy ez a nyomozató feszültség, amely az utóbbi napokban egyre veszedelmesebb méreteket öltött, feloldódjék. Miután Laval közvetítő akciója kapcsán Mussolini is kijelentette, hogy nincs támadó szándéka Anglia ellen, Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter is leszögezte, hogy Angliától távol áll annak szándéka, hogy katonai vagy bármilyen háborus intézkedést foganatosítson Olaszország ellen. Ezzel még nem hártul el minden akadály a konfliktus utjából, a feszültség azonban lényegesen enyhült és az európai háboru veszélye kiküszöbölődött. Ugyanekkor a Népszövetség elhatározta a III., IV., V. számú szankciós javaslatok alkalmazását Olaszországgal szemben. (A szankciókról szóló javaslatokat lapunk legutóbbi számában ismertettük részletesen.) A Népszövetség titkári hivata táviratilag közölte az összes tagállamokkal a koordinációs bizottság által megszavazott gazdasági szankciók szövegét. Ezeket az intézkedéseket azokkal az államokkal is közli, amelyek nem tagjai a népek tanácsának. Mussolini redukálta igényeit? Ilyen körülmények között Laval érthetően kedvezőbb kilátásokkal folytatja akcióját az ellenük üthet vissza. Egy ösztönös demokrata kormánynak a mai körülmények között kötelessége lett volna politikai ellentétben tul is támogatni egy másik demokratikus formáció érvényesülését. Ezzel a machiavellisztikus játékkal azon-

olasz-abesszin konfliktus felvidékes érdeké- ben. Ma ugy Rómában, mint Londonban ked- vező a légkör és a párizsi lapok tudni vélik, hogy Mussolini Párizsba eljuttatott válassza Laval kérdéseire, engedékenyebb, mint az eddigi váaszok. Az Intransigeant szerint, ha Olaszország megkapná a nagyrészt már megszállott Tigré tartományt és Abessziniát népszövetségi ellenőrzés alá helyeznék, ugy létre lehetne hozni meg- egyezési platformot újabb tárgyalások révén. A Havas távirati iroda római jelentése se- rint a legutóbbi események által keltett olasz optimizmus több mint feltételes bizalom. Hivatalos körök megerősítik, hogy tovább foly- nak a tárgyalások és nem zárják ki a meg- egyezés lehetőségét. Konkrét javaslatokról azonban nem hajlandók nyilatkozni. Olasz politikai körök ugy vélik, hogy a Földközi tenberi feszültség feloldása után most már Róma és Genf viszonyában is be kell kö- vetkeznie az enyhülésnek. Olasz körök helyesnek tartanak, ha Genf is ezt az utat követné, mely a Népszövetség és Olaszország normális viszonyának helyre- állításához vezetne. A Népszövetség ismerje el, hogy Olaszország nem támadó, hanem fel- szabadító fél Abessziniában. Ez a kívánság azonban nehezen teljesíthető. Francia lapok ugyancsak optimisztikusan ítélik meg a helyzetet. Megállapítják, hogy elismult minden ellentét Róma és Párizs kö- zött, ez olasz-abesszin viszály gyors kiküszö- bülésére azonban nem lehet számítani. Laval akciójának eredménye lehet, de ehhez idő kell. Általában óva intenek a párizsi lapok tulzolt optimizmustól és a pillanatnyi hangul- lat keretében ítélik meg a helyzetet. Addis-Abeba, október 21. Mialatt Róma, Párizs és London között sikerült békés at- moszférát teremteni, az abesszinián fronton néhány napos várakozás és szünetelés után újabb akciókra készülnek a háborus felek. (Folytatása a 8-ik oldalon)

VILAG TUKRE

Az osztrák kormány- válság kulisszatitkai

Hónapokkal ezelőtt már írták a beava- tott lapok, hogy az osztrák klikkek elbuk- tadják egymást. Starhemberg megbuktatja Feyt. Bekövetkezett. Szerdán még Fey ün- nepeltette saját magát. abból az alkalom- ból, hogy már három éve miniszter. Azon- ban az ünnepségen egyetlen hivatalos szem- mely sem jelent meg. És csütörtökön ki- hajózták a kabinetből. Vele együtt távozik a keresztény szociális „demokratikus” szárny képviselője Reither földművelés- ügyi miniszter, a kétszínű (sőt többszínű) Buresch pénzügyminiszter (aki tárcanél- küli flastromot kap) és Karwinsky, a Dollfuss-gyilkosságnak — Fey mellett — egyetlen élő, de hallgató tanúja. Az új emberek valamennyien Starhem- berg megbízható gárdájából kerülnek ki. „Névtelen hősök”, ismeretlen katonák, akiket külpolitikai szempontból vezényel- tek a miniszteri székbe. Legismertebb: dr. Draxler, az új pénzügyminiszter. Starhem- berg ügyvédje, aki a három év előtt csőd- be került Starhemberget szanálta, de any- nyira, hogy ma Ausztria egyik leggazdagabb embere. Draxlernek tehát meg van a pénz- ügyminiszteri kvalifikációja. Reithent, a parasztszövetség elnökét el- távolították a kormányból. A parasztszövet- ség — a gazdag parasztok szervezete — több mint 100 ezer taggal tehát szintén ellenzékke vonult. A kormányválsággal egyidejűleg feloszlatták Schuschnigg fegy- veres szervezetét, az Ostmärkische Sturm- scharokat és Kunschak Freiheits Bundját. Illetve „beolvasztották” ezeket a Star- hemberg-féle Heimwehr-szervezetbe. És feloszlatták az ifju Heimwehr-csapatok szervezetét is. De nem szabad elfelejteni: a kormány- válság ideje alatt erős katonai alakulatok megszállták a kancellári hivatalt, a RA- VAG rádióközpontot és több más középü- letet. A rendőrséget és a katonaságot ké- szenlétbe helyezték. Mert a nép már eleve is lelkesedik az új kormányért. Miért a kormányválság? Miért öt nap- pal a hirhét genfi nyilatkozat után, vál- tozás a kormányban? Mi történt? Az osztrák kormánynak népszövetségi szereplése, az a tény, hogy az országot szanáló Népszövetséggel szembe állott a kormány, a lakosság körében mélységes elkeseredést váltott ki. Nem csupán a többséget alkotó, de ma védtelen és be- folyástalan nemzeti szocialista és szociál- demokrata tömegekben. A kormányhü pa- rasztok és Heimwehrek is lázadottak. Fey és Neustädter-Stürmer a minisztertanács- ban is szóváltották az ügyet. Még fokozta az izgalmat a francia és angol követ intervenciója. Mindkét dip- lomata a kereskedelmi szerződés fel- mondásával fenyegette meg Schuschniggé- kat. Schuschnigg már-már beadta a dere- kát. De Starhemberg, az olasz Moreali tá- mogatásával parirozta a nyugati hatalmak követeinek fenyegető támadását. Készenlét- be helyeztette a hozzá hű Heimwehr-csa- patokat és a katonaságot és a „náci-gya- nus és olaszellenes” elemek eltávolítását követelte. A minisztertanácsban fölolvasták Starhembergnek egy bizalmas értesül-ését, amely szerint Fey miniszter a Hit- ler-kormány bizalmasa. Egy másik ok- mány arról szól, hogy Winkler volt helyet- tes kancellár a német birodalmi nációk- mánytarban adatokat talált arra nézve, hogy Fey a július 25-i puccsban kompro- mittálva van. Fey minisztert tehát elintézték. Star- hemberg győzött. De távoznia kellett min- den Fey hívónak is. Starhemberg emellett egy csapásra elintézte az ugynevezett de- mokratikus elemeket is. Kidobatta Rei-

Heves epifajdalmak gyógyulása a „Gastro D.” által

Tíz éve annak, hogy Rádó F.-né Nagyborosnyáron, egy penzió vezetője, epebajban szenved. Heves fájdalmai a máj környékén, étvágytalanság és általános gyengülés. Mindezek mellett, írja az illető, gyakori fejfájásaim voltak, a lábaim megdagadtak, a legkisebb megerőltetés után fáradtnak éreztem magam. Elképzelhető, milyen szerencsétlenség ez arra nézve, aki 15 személynek kell gondját viselje. A „Gastro D.” megmentett. Mióta ezt a kezelést folytatom, egészen feléledtem, nincsenek már fájdalmaim, 3 kilót hiztam, dolgozhatok anélkül, hogy kifáradnék, a lábaim már nem dagadnak. A penzió lakói rem ismernek rám, annyira előnyösen megváltoztam.

A növények által, amelyeket tartalmaz és amelyeket csak rövid idő óta ismernek — a „Gastro D.” kitűnő hatást gyakorol a központi és kerületi idegrendszerre, amely az emésztőszervek betegségeinek az oka. Ajánlatos minden ideges természetű betegség ellen, amelynek megszüntetéséhez legnagyobb mértékben hozzájárul.

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

Vezérképviselő: Császár Gyógyszertár, Bucuresti, Calea Victoriei 124. 1 üveg 180 — lej utánvétellel.

thert és szegény Burescht, akit igazán ártatlanul vádolnak demokratikus rokonszenvel.

De mi történt Schuschnigg körül? Október 3-án Bécs egyik legnagyobb terméke, a Sophiensäle-ba gyűlésre hívta a Sturmscharokat és kijelentette, hogy „a Sturmscharokhoz nem enged nyulni, mert ezek a katolikus szervezetek Ausztria legmegbízhatóbb alakulatai”. Igaz, hogy Starhemberg nem volt ott a gyűlésen. Fey sem. De alig két hét után a Sturmscharokat „beolvasztották” a Heimwehrbe. Ez annyit jelent, hogy Schuschnigg mögött most nincs szervezett hatalom. Sem a parasztszövetség, sem a Sturmscharok, Schuschnigg tehát csak addig maradhat kancellár, ameddig Starhemberg akarja. Mert az ő kezében összpontosul a karhatalom.

Már amennyiben összpontosul.

Mert a karhatalom egy része nem tartozik a legmegbízhatóbb elemek közé. Lásd július 25-ét. Ahol kilenc rendőrt és egy csomó katonát halálra ítélték. Nem hiába dörögte oda nyolc nappal ezelőtt, október 10-én a be nem avatottak nagy csodálkozására Starhemberg Klagenfurtban: „A tempót én diktálom. Aki azt állítja, hogy lassu a tempó, az az őrlít és egészségtelen radikálizmust támogatja. Ezt pedig le fogjuk törni.”

A kiknek szólt, azok megértették. Október 17-én megtörtént a nagy letörés. A Heimwehr-minisztert, a „nagy” Feyt törték le.

De mi lesz holnap? Beavatottak azt állítják, hogy ami most történt, az, bár a náciizmogalom ellen történt, tulajdonképpen a náciizmogalmat fogja megerősíteni. Az ország 80 százaléka kormányellenes. Negyven százaléka szocialista elem és 40 százaléka náciérzés. E főnmaradó husz százaléka legnagyobb részét, a parasztszövetséget, Reither kihajózásával, a kormány ellen ingerlik. Ezek a gazdag parasztiok kétségkívül a náciizmus felé fognak orientálódni. A Heimwehrek nagyrésze náciérzelű. Az Ostmarkische Sturmscharok — amelyeket Schuschnigg nagyszerűen fölszerelt — valóban náciellenesek voltak. Ezeket most eltüntették. A Kunschak-féle Freiheits Bund keresztényszocialista, amely gyűlöli a náciot. Ezeket is fölösztették. A szocialistákat elnyomják. Tehát a náciellenes tömegeket és szervezeteket demoralizálták és fölösztették.

Hadsereg és rendőrség? Julius 25 önmagáért beszélt!

Marad tehát Starhemberg és az olasz sajtófőnök, mint a náciizmus elleni „tömegmozgalom”. Ami nem jelent sem többet, sem kevesebbet, mint hogy az osztrák puskaporoshordó körül veszedelemben forog. Ezt ismét majd csak akkor veszik észre, ha Bécs körül fölcsapnak az egész Európát elpusztító fegyverű lángok.

A Salvarsan 25 éves jubileumán a Harmadik Birodalom megtagadta Ehrlich emlékét

1910 szeptember végén Paul Ehrlich professzor a német természettudományok és orvosok 82-ik kölni kongresszusán először tett hivatalos jelentést a „vérbajnak az Ehrlich-féle 606-os preparátummal való kezeléséről”.

Mi történt azóta? Azóta ez a kör, amely az emberek száz-ezreinek életgyökerét rága és ivadékokat kárhóztatót boidogtalanságra, pusztulófélben van. Elég, ha fevonultatjuk ezt a kis statisztikát:

1913-ban Hamburgban minden 10.000 lakosra 13 vérbajos eset, 1927-ben már csak 4. Münchenben a jelzett 14 év alatt 6-ról 2-re. Breslauban 13-ról 3-ra. Frankfurtban 12-ről 5-re, Hannoverben 12-ről 7-re. A német birodalom minden 10.000 lakosa között 1910-ben 31 volt vérbajos, 1917-ben már csak 13.

Azóta mindazon országokban, ahol az állam és a társadalom intenzívebben törődik a vérbaj leküzdésével, ez a csökkenő tendencia nyilatkozik meg. Ha büntetésekkel sújtanak a hanyag ferőzötteket, akkor belátható időn belül az emberiség megszabadulna a büntől, amely megtorlatilag unokákon és dédunokákon is, negyedíziglen.”

Ne mi mondjuk ezt, hanem híres klinikusok és nagyszerű orvosi teoretikusok állítják.

Huszonöt éve, hogy Paul Ehrlich korszakos műve köztudomású lett és a makacs járvány ellen megindult a küzdelem. Ezen a napon a német tudomány nagy ünnepeket kellett volna rendeznie.

Ha Hitler nincs, meg is rendezik. Így csak kongresszusokon ünnepezték a zseniális kutató emlékét. Budapesten is néhány héttel ezelőtt a dermatológusok gyűlésén. A franciák külön ünnepi emlékiratot adtak ki Ehrlich tanár képével, de a németországi delegátusok — nyilván hazai érdekekre — meg sem említették a nagy utörö nevével. Egy cluji delegátus, dr. Goldberger Ede, neves bőrgyógyász, a Paul Ehrlich Egyesület elnöke (aki meglepő újfajta gyógyító eljárását mutatva) emlékezett meg ismét a nagy férfiról, akinek érdemeit semmiféle fajpolitika nem fogja elhomályosítani.

Bécsben a nyolcvanötödik évfolyamában levő Wiener Medizinische Wochenschrift, minden komoly orvosi testület hivatalos orgánuma külön Ehrlich-számot adott ki és ebben megszólalt egy-két német orvosi híresség is. Megszólt benne Hoffmann bonni professzor, aki felfedezte a vérbaj kórokozóját, öt évvel ezelőtt, hogy Ehrlich megdőbbséte eredmények alapján közreadta a Salvarsant. Ilyeneket ír:

„Szívesen teszek eleget a szerkesztőség ama megkeresésének, hogy az Ehrlich-féle gyógyszer diadala után 25-ik évfordulójára alkalmából néhány sort írjak. Annál szívesebben teszem ezt, minthogy még ma is olyan felfogásokkal találkozunk, amelyek szerint ennek a népepidemiának a visszaféjlesztését nem Ehrlich gyógyszerének köszönhetjük, hanem inkább a szociál-higiéniai rendszabályoknak. Azon a bizonyos gyűlésen, 25 évvel ezelőtt, én is résztvettem. Albert Neisser előadást tartott a vérbaj kezeléséről, ugyanazon nap délután Ehrlich szót kért és a 12 ezer beteg kipróbált 606-os preparátumát karakterisztikus eseteken, mestéri módon megmagyarázta. Ezzel kapcsolatosan számos gyakorlati kényszer, közöttük az új gyógymód bevezetésének pionírjai: Alt, Schreiber és Wechseltmann beszéltek a bámulatos eredményekről, amelyekből nyilvánvalóan kiderül, hogy a Salvarsan fölötté gyors és erőteljesen ható gyógyszer, amely a jótét és higanyintenzitás és az eredmény biztonsága tekintetében messze felülmúlja. Emellett Paul Ehrlich csodálatos egyénisége, amely egyszerűségében és szeretetreméltóságában egy igazi német tudós hatását keltette, felejthetetlen és mély benyomást tett az összes hallgatókra, úgyhogy mindnyájunkon az az érzés uralkodott, hogy ez a nap a gyógyvadász történetének kimagasló eseménye. Ehrlichnek az a reménye, amit a korai sirba kellett vinnie, hogy tudniillik egykor sikerül majd az emberiséget a vérbajtól és annak

közvetlen és későbbi következményeitől megszabadítani, részben már beteljesült.

Hoffmann professzortól mindenestre nagy bátorság, hogy meggyőződését nyilvánosan hangoztatja. Egyszer már megtette ez az árja származású tudós.

A hit erizmus első napjaiban történt, hogy Hoffmann professzor egy ünneplés összejövetelén néhány jelenlevő előtt csodálkozását fejezte ki, hogy embereket születésük miatt egyszerűen ki esznek az állásukból.

— Nem mondom — tiltakozott —, ha valaki megbízhatatlan vagy alkalmatlan egy állásra, azt helyettesíteni kell alkalmazottakkal és megbízhatókkal. Ha valaki elkövetett valami fegyvermi vagy egyéb hibát, azt meg kell büntetni. Ilyesmit meg tudok érteni, de képtelenek tartom, hogy bevált embereket

a származásuk miatt egyszerűen kitegyenek állásaikból.

Az öreg ur józanul, emberséges érülettel, logikusan tette ezt a megjegyzést. Másnap megkapta a kormány bonni exponensétől a felszólítást, hogy nyugdíjaztassa magát.

A dermatológiának legnagyobb művelői egyébként zsidók voltak. Neisser (a gonococcus felfedezője), Jadassohn és Jessner, a breslauer egyetem három egymást követő nagy bőrgyógyásza zsidó volt. Neisser meghalt, Jadassohn kizavarták tanszékéről és a klinikák dermaológiai osztályainak éléről. (Svájcba emigrált a fiahoz.)

— Vajjon — kértem Goldberger dokort — kit neveztek ki erre a hagyományosan fontos tanszékre?

— Magát érdekl — feleli az ő bonhómia módján —, engem nem! Engem inkább az érdekel, hogy a gyógyszergyárakból márból, holnapra kidobják a kipróbált embereket és ujakat tesznek a helyükre. Vajjon bízni lehet a gyógyszeresekben, amiket ezek összeállítanak és ellenőriznek. Lehet??

A kérdés mindenkit gondolkodásra ejtett. Nemcsak zsidókat.

Ime, így fest a közegészségügy, ha a fajpolitika erre a területre is kinyújtja csapját. Huszonöt évvel ezelőtt Ehrlich nem gondolta, hogy emberölő múltán ez a legkorszerűs találmányának a sorsa Németországban.

UJ TECHNIKÁVAL a ruhalestés, vegytisztítás CZINK-nél nem drágább, csak jobb mint bárhol

Egy haditudósító szenvedései Abessziniában

Micsoda nehézségekkel kell megküzdeni európai katonáknak abesszin földön

Északi front, október hó. Kevés nehezebb dögöt tudok elképzelni, mint amilyen a haditudósító élete Kelet-Afrikában. Az abesszini háború olyan feladatok elé állja az újságírót, amelyek sokkal nehezebbek, mint aminőkkel eddigi háborús kiküldetéseimben találkoztam, különösen pedig nagy fizikai teljesítményeket igényelnek. Mindenkit meg fogok győzni erről, ha csak futólagosan megvilágítom az, hogy mit csináltam az elmúlt tizenegy nap alatt az olasz csapatok körében.

Az Aduába vezető út egy részét gyalog tettem meg. Körülbelül 30 kilométert gyalogoltam hegynek fel és hegynek le, sziklás hegyi ösvényeken. Ez a 30 kilométeres út 26 óráig tartott. 14 óra hosszat 45 fokos hőmérsékletben jártam.

Naplemente után öt perccel már kezd hideg lenni és ezert veszedelmes a klíma az európai számára. Ilyenkor rögtön pulóvert, kabátot kell huzni. Éjszaka annyira fokozódik a hideg, hogy 2-3 meleg gyapjútakaró nélkül lehetetlen aludni. Ad Ugriban egy olasz gyalogsági sátorban aludtam. A tiszték csak egy takarót tudtak nekem kölcsönadni. Magamra szedtem minden ruhámat, kutyamódra összekuporodtam, de még így is annyira fáztam, hogy képtelen voltam aludni. Egy másik éjszakát tábori ágyon töltöttem a szabad ég alatt és reggel a harmattól csuromvízesen ébredtem fel. Két éjszakát teherautón töltöttem és azt hittem, hogy a rettenetes uton kirázódik a lelkem földi porhüvelyből. Hét órát lovagoltam ösvényen, de nem nyeregben, hanem zsákon. Ennél az ülőhelynél a villanyszék sem lehet sokkal rosszabb.

Sem ülni, sem állni, sem feküdni

Huszonnyolc órán át egyetlen falat sem volt a számban. Levegő helyett sűrű port szívtam tüdőmbe, amelyet a masírozó csapatok és döcögő teherautók kavartak fel. De mindennél rettenesebb: teherautón uazni az egyenetlen talajon. Az utóban rettenetesen rossz, hogy a kocsi kasában úgy hánkolódunk, mint mikor a játékosok a kockát rázzák a pohárban. Tönkrement a trópusi sisakom, eltört a kulacsom és végül elhatároztam, hogy inkább leszálok és gyalog megyek tovább, semhogy csonttörést szenvedjek.

Étkészés tekintetében arra voltam utalva, amivel a tisztai és legénységi konyhák megajándékoztak. Amikor csak lehetett, egy-egy negyedóra alvási időt szakítottam magamnak, hol egy fecsoport alatt, hol egy kunyhó padlójánkat égettem agyagján.

Az olaszok megszokták, hogy reggeli nélkül

egészen délutánig masíroznak, így nekem is kellett mondanom a reggeliről. Három és három éjjel nem bujhattam ki ruháim borotvákozásról szó sem lehetett, a fű pedig még álmunk is lehetetlenség volt volna. Leülni legfeljebb teherhordó nyerges lehetett, pedig agyongyötört lábsámim már nagyon kívánták a pihenést. Közben tüskészek, bogárcsipek és szakadályok szüremögög, örülve bekergető légytömegek...

Hegyi beteg

Külön sok szenvedés okozója a hatalmas nyolcezer lábnyi magasság. Engem is meg támadott a hegyi betegség. Az első napok rettenetes fejfájás gyötört, minduntalan kezdett a fejem az orrom, hiába kapkodtam vegőért és százméteres séta annyira kimerített, mintha napokon át jártam volna a folyókán. Tíz lépcsőfokon felmenni valószínűtlen, közben minduntalan szűk, kénytelen tartani. Fejem zugot és az volt az érzésem, hogy szemem kiugrik a gödréből. Egy héig tartott, amíg a magaslati légkörhöz kezdem hozzászokni, de még most nagyon gyorsan elfáradok és levegő után kapkodni.

Az abesszin felföld, a völgyeket kivéve, nagyon kevésbé termékeny. A növényzet áll másból, mint drószéri fűbő, kaktuszok és tüskés bokrokból. A bensültekéllő állatok legeltetnek, a völgyekben pedig durva a kukoricaszerű növény terem, de itt-ott gerit is látni.

Ahol a felföld lefelé lejt, a völgyek keskenyek és a talaj egyszerre csodálatosan mékennyé változik. Az olasz földművelésnek csodálkozva bámulják a vöröses-fekésziros, agyagszerű földet. Ad Kvalabara, sélte nekem egy katona, hogy borsót, repszonót nappal később pedig már leszedték termést. Aztán tovább sülyed a felföld, megint olyan forró égő következik, aminek éghajlata ember és növény számára viselhetetlen. Egyetlen autókirándulás háromféle éghajlatot élttem át.

Egyszóval a haditudósító élete Afrikában, tóvis, rózsá nélkül.

Az Országos Zsidó Párt Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodában, október 22-én délelőtt 11-12 órák között dr. Weinberger Zsigmond tart beszédet.

Összel is, mint mindig legelőcsöbben fest és tisztít „UNIO”. Cluj. Telefon: 8

Meleban ron

Elvágták rös szála fölött. A nek

Bucures Szombaton Tiraszpolb szág közö felvétele. A felvételére ter-hidat, robbantották és a galom felvélőzőt mecovici mérnök, valigymisztságek képvélő küldvegelede mai vasuti modern ha naban kü nek felvélő jet zászlók előtt 11 óról és a ropette futott himnuszát szotta.

A különv már a rom sorakozak pogári ruhben a szovj uniformisba a szovjet tiszterdültt küldöttség ügyi népbj et-vasutak galója, Sz viselője. Li orosz vámba viselői, valar és a tiszsz protokollaris és Rudi, a h a hid közep nű és vörös cíó megteky kor az orosz mán különve felé. A küő azon a ponto folyatta utj smpáron, mellet visz képet nyujt, rászág itt pusztákön meg gazdasági meg jobbról is, ba rögöt. Egy a „vörös szá tási munká végre kell ha Tiraszpolho szu területen tünnek az ag impoz

konturjai s r társaság ko Ghandok di szovjet-állom ország zászló írasu tábia fo venit.” Melle lin, Kalinin, talmasok fér Az orosz állo garnitúrája, n fog közlekedn tipusu kocsi van: a puha taly, és a ke osztály. Megt tengelyeinek dem techniká egy teherkocs reli a normáli szellességére.

Déután há értemben b jesen tisztele közeledésügy m'ndenekelőt kérte az eselő miatt a fogadt mint amilyen ték volna. Tő mondotta F Románia közöt lét jelzi. Az gyorsan befeg a két ország felvételét és megvalósítását

Meleg baráti hangulatban nyitották meg a román-orsz vasuti forgalmat

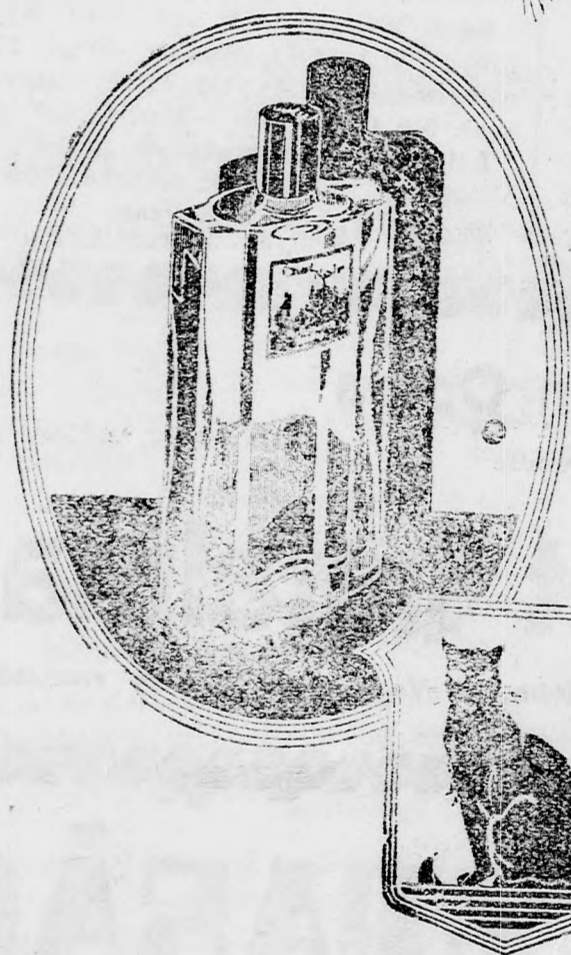
Elvágták a román nemzetiszínű és vörös szalagot az ujjaépített tighinai hid fölött. A román hatóságok képviselőinek ünnepélyes fogadtatása Tiraszpólban

Bucuresti, október 21. (Az Új Kelet tud.) Szombaton ment végbe Tighinában, illetőleg Tiraszpólban a Románia és Szovjet-ország közötti vasuti összeköttetés ünnepélyes felvétele. A román-orsz diplomáciai viszony felvételével párhuzamosan a tighinai Dnyeszter-hidat, amelyet a forradalom idejében felrobbantottak, közös költségen rendbe hozták és a tizenhét évig szünetelő vasuti forgalom felvétele rendkívül ünnepélyes keretek között ment végbe. Román részről Tabacovici mérnök, a CFR igazgatótanácsának elnöke, valamint a közlekedésügyi és a külügyminisztérium kiküldöttei és a helyi hatóságok képviselői alkották az ünnepélyen résztvevő küldöttséget, amely mindenképp is megelégedéssel állapította meg, hogy a tighinai vasuti állomást új hivatásának megfelelően modern határállomássá építették ki. Tighinában különvonatot állítottak össze, amelynek felvirágozott mozdonyát román és szovjet zászlók díszítették. A különvonat délelőtt 11 órakor indult el a tighinai állomásról és a román királyhimnusz hangjai közepette futott rá a ernovált hídra. A királyhimnusz az orosz grancsárok zenekara játszotta.

A különvonat megállt a hid közepén, ahol már a román küldöttség fogadtatására felsorakoztak a szovjet hatóságok képviselői. A polgári ruhás román előkelőségekkel szemben a szovjet tisztviselők legnagyobb részt uniformisban, lapos, orosz sapkával fejkön, a szovjet tisztviselői hierarchiájának leegyszerűsített külsőségeit illesztették. Az orosz küldöttség élén Rudi, helyettes közlekedésügyi népbiztos állt, továbbá Szorin, a szovjet-vasutak délnyugati szágányának vezérigazgatója, Szilin, a külügyi népbiztosság képviselője, Litvinov, tiraszpóli polgármester, az orosz vámhatóságok és a határőrzés vezetői, valamint a kievi, moszkvai, odesszai és a tiraszpóli orosz lapok kiküldöttei. A protokolláris bemutatkozás után Tabacovici és Rudi, a két küldöttség vezetője, elvágják a hid közepén kifeszített román nemzeti színű és vörös szalagokat. Ezután a két delegáció megtekinti a hidat, majd délből egy órákor az orosz küldöttség helyet foglal a román különvonatban, amely elindul Tiraszpól felé. A különvonat rövid megállót tartott azon a ponton, ahol orosz területre ért, majd folytatta útját. Mellette a párhuzamos széles sínpáron, szovjet vonat haladt. Szántóföldek mellett visz el a mező éppoly lehangoló képet nyújt, akár a román területen. A szárazság itt is erősen pusztított. Az orosz pusztákon most teljes gözzel folynak a mezőgazdasági munkálatok. Traktorok hasítják jobbról is, balról is a földet és turják fel a földet. Egy szovjet újságíró elmondja, hogy a „vörös szántás” korszaka ez az őszi szántási munkálatokat ilyenkor maradéktalanul végre kell hajtani.

Tiraszpólhoz közeledik a vonat, amely hosszú területen halad a város mentén. Feltűnnek az agronómiai intézet még be nem fejezett épületének imponáló épületének kontúrjai s nem messze tőle a moldvai közársaság kolhozainak közgyűlési épülete. Táplandók díszlik az ugyancsak renovált szovjet-állomást, melynek homlokzatán a két ország zászlóit lengeti a szél. Román felirású tábla fogadja a különvonatot: „Bine ati venit.” Mellette az állomás falain Lenin, Sztalin, Kalinin, Koganovics, Vorosilov, stb. hatalmas fényképei, szocialista felirásokkal. Az orosz állomások szokásos propaganda-garnitúrája, mely a tighina-moszkvai vonalon fog közlekedni. A garnitúra teljesen új, orosz típusú kocsiokból áll, melyeken két osztály van: a puha osztály, azaz a második osztály, és a kemény osztály, azaz a harmadik osztály. Megtekintették ezután a teherkocsi tengelyének megváltoztatására szolgáló modern technikai berendezési készüléket, amely egy teherkocsi tengelyét 12 perc alatt átszereli a normális szélességről az orosz vonalak szélességére.

Déután három órakor a tiraszpóli állomás étermében bankett volt, a román küldöttség jelen tiszteletére. A pezsgónél Rudi helyettes közlekedésügyi népbiztos szólalt fel, aki mindenekelőtt is román delegáció elnökét kérte az esetleges hiányosságokért, amelyek miatt a fogadtatás nem lehetett oly tökéletes, mint amilyennek a szovjet hatóságok szerepelt volna. Történelmi jelentőségű a mai nap — mondotta Rudi — amely a Szovjetunió és Románia közötti vasuti összeköttetés felvételét jelzi. Az ezzel kapcsolatos tárgyalások gyorsan befejeződtek, bizonyítva azt, hogy a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok felvételét és a nemzetközi együttműködés megvalósítását helyesen fogták fel és inter-

★ Híres ékszerészek,
★ Nagy szabóművészek
★ Elsőrendű kalaposnők
dolgoznak számára.
★ Lady, a nagy parfümgyár
készíti számára a

Chat Noir
KÖLNIVIZET lady

pretálták az illetékes hatóságok.

Rudi végül a román nép és a román delegáció egészségére üritette poharát.

A felköszöntőre román részről Tabacovici válaszolt, igen közvetlen hangú beszédben.

— A diplomáciai szokások kívánják, hogy az ezalkalommal elhangzó beszédek olvasás és ne szabadon mondják. Rudi alminiszter azonban oly közvetlen formában közölte velünk érzeit, hogy az első pillanattól kezdve otthonosan éreztük magunkat. Nem szabad elfelejtenünk, hogy mai találkozásunk két a nemzetközi életben nélkülözhetetlen személyiségnek köszönhetjük: Tutulescunak és Litvinovnak. Ha mind a mai napig szemben álltunk egymással a Dnyeszter egyik és másik oldalán, abban a kívánságban, hogy megismerjük egymást, ma Litvinov és Tutulescu tevékenységének eredményeképpen összetalálkozhatunk, hogy minden lehető megtétele érdekében, hogy a béke jótéteményei eláradjanak e két nép fölött. Kötelességemnek tartom kihangsúlyozni, hogy mily barátságos szellemben fogadtak itt bennünket a vasuti forgalom felvételével kapcsolatos tárgyalások alkalmával. Engedjék meg, hogy emeljem poharam Rudi excellenciája, munkatársai és a szovjetkörtársaság lakosságának egészségére.

Szorin, a délnyugati szovjetvasutak igazgatója, a CFR vezetőinek érdemeit méltatta, Ceza Mereuța, a román államvasutak vezérigazgatója, rövid beszédben megköszönte ezt, majd ismét Rudi szólalt fel, aki az elhangzott

beszédekben a román-szovjet barátság zálogát látja és beszédét ezzel fejezi be: — éljen a román nép.

Litvinov tiraszpóli polgármester meghívta ezután a vendégeket a város megtekintésére. Autókat bocsátottak a vendégek rendelkezésére. Tiraszpól meglehetősen forgalmas, jól kivilágított, szépen berendezett üzletei vannak, kellemes szórakozó helyei. A városban mindenütt élénk építő tevékenység folyik. A város megtekintése után a vendégek visszatértek az állomásra. A román különvonat elindult Tighina felé, míg a román delegáció

mint Rudi alminiszter meghívottjai, a szovjetvonaton tették meg az utat egészen a hidig. Itt a két küldöttség román területre lépett, ahol a tighinai tizes vadászrezd zenekara fogadta őket a román királyhimnusszal és az internacionálé ütemével. Pretorian vármegyei prefektus üdvözölte a szovjet-vendégeket, akiknek nevében Rudi köszönte meg a szíves fogadtatást. A két delegáció tagjai ezután elbucsztak egymástól. A szovjetvonat visszatért Tiraszpólba, míg a román delegáció tagjai Tighinából este félkilenkor különvonattal indultak el a fővárosba.

A főügyész szerint Nachtnak nem ütötték ki a fogait a vizsgálóbírónál

A Banca Nationala igazgatójának tanuvallomása a devizaperben

Bucuresti, október 21. Ma délelőtt az ilfovi törvényszék folytatta a devizacsatlási per főtárgyalását. Procop Dumitrescu főügyész szerint Nachtnak vádolttnak az az állítása, hogy a vizsgálóbíró annyira megverte, hogy négy foga kiesett, valótlan. Igaz, hogy a fogház fogászatól bizonyítványt kapott, hogy törött fogsorral került eléje, de ennek oka, hogy Nachtnak még le-tartóztatása előtt beteg volt, foghusa meg

volt dagadva és orvosi kezelésre járt. Ezután megkezdtek a tanukihallgatásokat. Elsőnek Stoicescu, a Banca Nationala igazgatója került sorra, aki előadta, hogyan ismerkedett meg Toni Ilescuval a bankkormányzó előszobájában. Kijelenti, hosszú ideig nem tudott semmit sem erről a transfer-ügyről, amely pedig hatáskörébe tartozott volna.

Megkezdődött a „törvényes“ gazdasági pogrom a németországi zsidóság ellen

Likvidálják a zsidó ingatlan tulajdont, sárga táblákkal kell megjelölni a zsidó üzleteket és vállalatokat

„A zsidó alkalmazottak elbocsátása nemzeti kötelesség“. A Gestapo ellenőrzi, hogy mit csinálnak a németországi zsidók a vagyonuk elhagyásával szemben.

Berlin, október 21. A Zsidó Távirati Iroda berlini tudósítójának megbízható helyről származó értesülései szerint német gazdasági körök felfogása távol van attól, hogy a nürnbergi zsidó törvényeket olybá vegye, mint amelyek Hitler kijelentései szerint „egy sikot fognak teremteni, amelyben a német népek lehetségessé válik elviselhető viszonyt teremteni a zsidó néppel szemben“. Eppen ellenkezőleg: a nácipárt radikális elemei és a kormány antiszemita politikájának gyakorlati hasznélvezői ezeket a törvényeket jeladásnak tekintik a németországi zsidók teljes gazdasági megsemmisítésére. Egyre szorosabbá válik a kör, amelynek területén zsidók gazdaságilag még szabadon tevékenykedhetnek. A nürnbergi törvények végrehajtási utasításai

teljesen el fogják tiltani a zsidóknak a vegyszerek előállításában és forgalomban hozatalában, valamint a bors- és dohánykereskedelemben való részvételét.

Az elbocsátott zsidó alkalmazottak száma napról-napra nő. A zsidó családok ezrei fölött lesz urra egyre mélysegesebben

A Gestapo ügynökei a zsidók minden krajcárját ellenőrzik

A Gestapo most szigorúan ellenőrzi kivétel nélkül, minden olyan üzleti tranzakciót, amelyben valamelyik partner zsidó. Ha egy zsidó nagyobb pénzüsszeget kapott kézhez, úgy a Gestapo valamelyik ágense addig sikanizozza, amíg a zsidó a pénzt valamelyik német banknál deponálja. Amennyiben az eladó nem adna kielégítő felvilágosítást a vételár hovatartására vonatkozólag, úgy figyelmeztetik, hogy az a gyanu merült fel ellene, hogy pénzt külföldre csempészte.

Ha egy zsidó valamely bankban lévő folyószámlája terhére 1500 márkánál nagyobb összeget vesz fel, a bank azonnal értesíti arról a Gestapot, amely bevezeti a vizsgálatot annak megállapítására, hogy az illető a pénzt mire használta fel.

A zsidók bank-folyószámlája fölött már régebből ellenőrzést gyakorolnak, amely gyakran a zsidó háztartásokban lévő készpénz-összegekre is kiterjed. Ez az ellenőrzés nemcsak arra szolgál, hogy megakadályozza a pénznek külföldre való kijuttatását, ami a fennálló deviza-ellenőrzés mellett nem is lehetséges, hanem inkább odahatni igyekszik, nehogy a zsidók tőkéjükkel újabb üzleti vállalkozásba kezdjenek. Ezen a téren a nemzeti szocialisták jelszava a zsidókkal szemben ez: „ha egyszer kikerült az üzletből, mindenkorra kikerült az üzletből.“

Két új zsidótörvény

A Zsidó Távirati Iroda tudósítójának jelentése szerinti a német birodalmi kormány az október 17-én megtartott minisztertanácsban a nürnbergi törvények végrehajtási utasításával foglalkozott és két, a zsidókat rendkívül súlyosan érintő határozatot hozott.

Az egyik megtiltja a zsidóknak az ingatlan vásárlást, a másik kényszeríti az összes zsidó üzlettulajdonosokat és vállalkozókat, hogy táblákat szegezzenek ki, amelyek szembetűnő módon jelzik a tulajdonos zsidó származását.

Az ingatlan-szerzés betiltására vonatkozó határozatot azzal indokolják, hogy hasonló rendelkezéseket foganatosított már a legtöbb városi tanács és szükségessé vált ennek a helyzetnek törvényesítése, hogy egyéni akciók ezen a téren is megszűnjek. Ez a rendelkezés nemcsak a zsidó in-

a holnap bizonytalansága és a kétségbeesés.

A zsidók részint külső kényszerből, részint pedig a kivándorlás reményében valóságos végeladást rendeznek gazdasági javaikból. A náciik még azt is tudni akarják, hogy mit csinálnak a zsidók azzal a pénzzel, amit üzletük, vagy ingatlanuk eladása révén realizáltak.

A titkos rendőrség, a Gestapo ügynökei keresik fel sorra a zsidó családokat és írásbeli igazolást kérnek arról, hová deponálták az árja kezéből kapott pénzt.

Ezek a „hirtelen látogatások“ hármast követnek. Mindenekelőtt is értésére adják a zsidóknak: legfőbb ideje volna már, hogy üzletüket és ingatlan tulajdonukat árják el. Másodszorban vigyázzanak arra, nehogy a kapott pénz külföldre kerüljön, harmadszorban pedig örködjék afölött, nehogy a javaik eladása folytán kaptak pénzt újabb üzletek alapítására fordítsák. „Csendes gazdasági pogrom ez, amely kényszeríteni akarja a zsidókat arra, hogy üzleteiket és tulajdonaikat árják el, de tőkéiket ne fordítsák egyébre, mint létfenntartási célokra.

A Gestapo ügynökei a zsidók minden krajcárját ellenőrzik

gatantulajdonosokat érinti, hanem a jelzalogbirtokosokat is rendkívüli mértékben sújtja. A zsidó jelzalogbirtokosok a jövőben nem fogják realizálhatni jogukat, mert a jelzalogtartozás nemfizetése esetében nem lesz hatalmában az ingatlant elárvereztetni.

A sárga táblákra vonatkozólag a kormány azt az álláspontot képviseli, hogy a zsidókkal való üzleti érintkezésnek a náciipárt részéről történt betiltása törvényesnek tekintendő.

Ez a rendelkezés egyébként állítólag csak egy későbbi időpontban fog nyilvánosságra kerülni.

Schachtot leszavazták

Beavatott körök szerint dr. Schacht gazdasági miniszter a minisztertanácsban megkísérelte miniszter társait meggyőzni arról, hogy a zsidók gazdasági tevékenysége elleni további megszorítások a német gazdaságnak úgy bel-, mint külföldi viszonylatban súlyos károkat okozhatnak. Dr. Schachtal szemben

Frick belügyminiszter a belső rendre való hivatkozással követelte a zsidóellenes gazdasági intézkedéseket, melyeket a minisztertanács meg is szavazott.

A Times berlini tudósítója hivatalosan beismert tények alapján kimutatta, hogy sem dr. Schachtnak a königsbergi mintavásáron tartott megnyitó beszéde, sem Hitlernek a nürnbergi törvények kihirdetése alkalmával az „egyéni akciók“ elleni tiltó intézkedései nem gyakoroltak semmilyen hatást. A Hitler-kormány által törvényes uton beindított jogfosztás és elnyomlás kéz a kézbe halad az ugynevezett egyéni akciók sorozatával, amelyek a zsidóknak, mint egyéneknek és közösségnek az életét szakadatlan mártírimummá teszik. Dr. Schachtnak a nürnbergi törvényekről tett meghatározását, amely szerint a zsidók ezentul helyzetük törvényes szabályozásának védelmét élvezik,

az alárendelt hatóságok és különösképpen az egyes városok tanácsai olyképpen értelmezik, hogy a zsidókkal, mint másodosztályú állampolgárokkal szemben minden gyalázkodás és minden gazdasági megszorítás indokolt.

Koncentrált gyűlölet téboly tapos el egy félmillió lelket számláló közösséget. A zsi-

dók nap-nap után lejjebb sodródnak, megsemmisülésük lejtőjén.

Kétségtelen, hogy a német nép tulajdonképpeni többsége nem ért egyet ezzel a radikális üldözési rendszerrel. Amíg azonban a helyzet törvényesen nem tisztázódik, a fanatikus antiszemita nem ismernek gátat és a zsidók számára nincs reményesség.

Frick belügyminiszternek az a bejelentése, hogy zsidók gazdasági tevékenységét törvényesen még inkább megszorítják, valóságos pánikot keltett a zsidó kereskedők körében. Számolnak azzal, hogy további foglalkozási ágakat zárnak el a zsidók elől és ebben nem fognak többé figyelemmel lenni a volt frontharcosokra sem.

A frontharcos zsidók kenyerét is elveszik

Néhány héttel ezelőtt több, mint ötszáz zsidó jegyzőt bocsátottak el hivatalukból. Valamennyien frontharcosok voltak. Most arról van szó, hogy azokat a zsidó ügyvédek is kizárják, akik mint volt frontharcosok folytathatták gyakorlatukat. Új zsidó ügyvédet sem vesznek fel a kamarákba. Hasonló helyzet vár a zsidó orvosokra is. A gyógyszeráraknak zsidóktól való megtisztítása már megtörtént és csak törvényes szabályozásra vár. Zsidók nem lehetnek több házigondnokok.

Újabb ingatlanokat zsidók nem vásárolhatnak és a meglévő zsidó ingatlanokat likvidálják.

Hogy a zsidók ipari és kereskedelmi tevékenységét minden mértékben korlátozzák, erről egyelőre semmi sem szivárgott ki.

A „zsidó végeladás“ mindenestre pánikszerűen folyik. Jellemző, hogy az egyik nagy németországi lap vasárnapi számában 128 hirdetés jelent meg ingatlanok, házak, üzletek eladásai ajánlatai formájában.

Hét olyan üzletet ajánlanak eladásra, amelyeknek évi forgalma összesen négymillió 00 ezer német márkát tesz ki és 17 olyan üzletet, amelyekhez egymillió 800 ezer márkáig terjedő szükségesség. Eladó 13 gyár, 10 csemegeüzlet, két bornagykereskedés, 4 elpögyár és üzlet és így tovább. 24 hirdető fél ingatlanát, vagy üzletet hasonló értékű külföldi ingatlanra, vagy üzletre szeretné kicserélni. Mindezekkel szemben öt hirdetés van, amelyekben árják hajlandóknak mutatkozni arra, hogy megvásároljanak vállalatokat, amelyek rendkívüli körülmények alatt eladók volnának.

Százezer márkából — huszezer

Leonard et G. Montefiore, az Anglo Jewish Association elnöke, és az angol Joint vezetője, cikket ír a Manchester Guardianban arról, hogy a németországi zsidók vagyonát a náciik csaknem teljesen kisajátítják. Ha például egy zsidó ki akar vándorolni Németországból és vagyonát 50 ezer márkát meghaladó, vagy vagyonának 25 százalékát le kell fizetnie „menekülési adó“ címén, vagyonának többi részét zárolt márkában kapja meg, ami a külföldön a névérték alig 30 százalékának felel meg.

Egy 100 ezer márkás vagyon ilyen körülmények között huszezer márkára zsugorodik össze s ha egy zsidó el akarja hagyni az országot, amelyben oly kegyetlenül üldözik, úgy vagyonának negyötödét le kell adnia üldözőinek.

A náciik azonban még többet akarnak. A főhivatalos „Nacionál socialistische Korrespondenz“ bejelenti, hogy külön bankot létesítenek zsidó üzleti vállalkozások likvidálására és ehhez

cinikusan azt a kommentárt fűzi, hogy a zsidók, minthogy fizetésképes bankról lesz szó, remélhetőleg sietni fognak üzleteiket a lehető legolcsóbban eladni.

Ez a bank — írja Leonard Montefiore —

nem egyéb, mint újabb eszköz a németországi zsidók vagyonának kisajátítására.

A berlini „Munkásjog-szolgáltatás“ című lap legutóbbi számában közli, hogy a felmondási idő elvben a nemárja alkalmazottakkal szemben is érvényben van.

A felmondás azonban törvényes uton nem vonható vissza, miután zsidó elbocsátása nemzeti kötelesség.

Általában helyes, ha árja vállalkozók először zsidó alkalmazottaikat bocsátják el, hogy árja munkásaikat megtarthassák. Az SS, hivatalos lapja, Das Schartz Korps, a berlini autótaxi-ipar válságáról ír és annak megállapítását kéri, hogy a taxitulajdonosok között milyen százalékban vannak a zsidók képviselve.

Ideje volna ezt az ipart is megtisztítani a zsidóktól.

A zsidó kocsitulajdonosok között a lapnak ez a hirtelén érthető megdöbbenést váltott ki, mert tisztában vannak azzal, hogy egy ilyen kívánság még ki sem mondatott és már teljesül is. A német színész-szövetség feloszlataásával és a „Fachschaft Bühne“ megállapításával megkezdődött a radikális faji tisztogatás a német színházi életben. A színházak fölött végső fokozatban a propagandaminisztérium rendelkezik és köztudomású, hogy Göbbels faji kérdésekben nem ismer kíméletet.

Nem kívánatosnak lett minősítve, hogy olyan árja színészek szerepeljenek, akik zsidó nőket vettek el feleségül.

Emiatt német színészeknek, mint Hans Albers, Heinz Rühmann és Ervin Faber súlyos nehézségekkel kell küzdeniük, valószínűleg nem is fogják többé foglalkoztatni őket. A „Négy tudósító“ című rendkívül látogatott kabarétól megvonták az engedélyt, míhlyest kiderült, hogy a négy alapító közül az egyik nemárja, a másiknak pedig nemárja felesége van. Hir szerint a zsidóknak általában meg fogják tiltani a színházak és mozik látogatását.

Az egész németországi zsidóság kivándorolni készül

Ilyen körülmények között érthető, ha a németországi zsidóság számára egyetlen menekvési út a kivándorlás gondolata. A Fasenanstrassen lévő zsinagoga nagytermében a berlini hitközség estélyt rendezett, amelynek napirendjén a kivándorlás kérdésének megvitatása szerepelt. Az est iránt oly hatalmas érdeklődés nyilatkozott meg, hogy már napokkal ezelőtt minden jegyet eladták. Heinrich Stahl igazgató, a hitközség elnöke bevezetőjében kifejtette, hogy

a németországi zsidók a körülmények folytán, de szabad akaratukból is, egyre inkább el vannak határozva arra, hogy maguk vegyék kezükbe a zsidó jövő kialakítását.

Ezután áttekintést adott a zsidó lakosság csoportjairól és rétegeiről, amelyeket a kivándorlás problémája érint. Beszélt arról, hogy mennyire fájdalmas az, ha a szülőknél el kell szakadniuk gyermekeiktől. A gyermekek boldogsága azonban előbbre való.

Csendes csodálattal üdvözlöjük halainkat, a mi előőrseinket, akik a tengerentúltra vonultak és arcuk veritékével építik Erec Jiszráelt.

A zsidó hitközség megmaradt erejével mindent meg akar tenni, hogy az ifjuság előkészítését minél intenzívebben támogassa és remélhető, hogy a zsidó ifjuság egyre szélesebb tömegei fogják megtalálni otthonukat Palesztinában. Stahl ezután a középkorok nehéz helyzetéről beszélt és felhívta a figyelmet arra, hogy ne induljanak vakon a világnak, hanem alaposan fontolják meg elhatározásukat. Sokan lesznek közülünk, akiknek itt kell maradniuk.

De mindenestre akár maradnunk, akár mennünk kell, mindenki őrizze meg nyugalma, tartását és férjias hitét.

A német kormány az összes vághatóságokhoz körrendeletet intézett, amelyben rámutatott arra, hogy külföldi papírok iránt, amelyeknek külföldre való kivitele meg volt engedve, a megnagyobbodott kivándorlás folytán széleskörű érdeklődés mutatkozik. A kormány közli, hogy a jövőben ezeknek a papíroknak a kivitele tilos, illetőleg csak abban az esetben engedik meg, ha kimutatják, hogy még 1933 januárja előtt vásárolták a kötvényeket. Ez a rendelkezés súlyos csapást jelent a kivándorolási szándékozó németországi zsidók számára, akik ezáltal elvesztették végső lehetőségüket arra, hogy vagyonuk maradvékait, ha veszteséggel is, kivigyék.

Palesztina is résztvesz az Olaszország elleni szankciókban

Élénk tevékenységet fejtenek ki a palesztinai arab pártok. Gazdasági körök bizakodóan nyilatkoznak Palesztina jelenlegi helyzetéről és gazdasági perspektíváiról. 200 ezer fontot szavazott meg közmunkákra a tel-avivi városi tanács. Transzjordániát szubvencionálja a palesztinai kormány

Jeruzsálem, október 21. A Népszövetség által Olaszország ellen alkalmazott gazdasági szankciókban Palesztina is részt fog venni. A palesztinai kormány Londonból vár pontos utasításokat a szankciók végrehajtására és azoknak kiterjedésére vonatkozólag.

A palesztinai import Olaszországból 1934-ben 481.250 fontot tett ki, míg a palesztinai export Olaszországba 16 ezer fontot. Jeruzsálemi információk szerint a man datárius területeknek a szankciókban való részvétele súlyosan fogja érinteni az olasz-palesztinai hajóforgalmat. 1934-ben 365 olasz hajó kötött ki a hajfai kikötőben.

A városi központi Palesztina-hivatal közlése szerint azonban az olasz hajóforgalom kikapcsolása nem fogja súlyosabban befolyásolni a palesztinai zsidó bevándorlási technikai lebonyolítását. A Palesztina-hivatal megállapítja, hogy a constanta-hajfai vonalon közlekedő lengyel és román hajók le tudják bonyolítani a közép-európai aliját abban az esetben is, ha az olasz kikötőkből nem indulnak többé hajók Palesztina felé.

Az arab pártok mozgolódása
Jeruzsálem, október 21. Jelentették, hogy Nashashibi volt jeruzsálemi arab polgármester pártja akciót indított a különböző arab pártok közös platformra hozása érdekében. Ebből a célból Nabluzban ugynevezett nemzeti blokk jött létre, mely értekezletre hívja össze a különböző arab pártok képviselőit, hogy megvitassák Palesztina alapvető politikai kérdéseit és előkészítsék az „összes arabok konferenciáját”. Nashashibi pártjának akciója tudvalegőleg távolabbi célokat követ, amennyiben akciójába a siriai és transzjordániai arab köröket is be akarja vonni.

Ugyanezeken a többi arab pártok is élénk tevékenységet fejtenek ki. Az arab reformpárt, melynek vezetője dr. Chalidi jeruzsálemi polgármester, proklamációt tett közzé, melyben hangsúlyozza, hogy a párt az alkotó politika híve és arra törekszik, hogy az arabok is kivegyék a maguk részét a törvényhozó munkában és az ország közigazgatásában.

Az arab ifjúsági szövetség is mozgolódik. Jaffában konferenciát tartott a szövetség. A konferencia felszólítja az összes arab pártokat, hogy menesszenek közös delegációt a kormányhoz és követeljék a zsidó bevándorlás és földvásárlás betiltását. Javaslattal fogadtak el, melynek értelmében arab ellenőrség állítandó fel azon zsidó üzemek előtt, ahol zsidó őrségek állanak arab munkások alkalmazása miatt.

A főmufti és a törvényhozó tanács terve

A főmufti nyilatkozatot közöl a Legislative Council kérdéséről. Kijelenti, hogy mint demokrata tiltakozik az ellen, hogy a törvényhozó tanács tagjait a kormány nevezze ki és általános választások kiírását követeli. Ellenzi azt is, hogy a tervbe vett tanácsnak teljes jogu tagjai legyenek angol tisztviselők, mert a zsidó tagokkal együtt többséget alkothatnának. Tiltakozik az ellen is, hogy a legfőbb muzulmán tanács ügyeit a Legislative Council hatáskörébe iktassák. Megengedhetetlennek tartja, hogy keresztények és zsidók beavatkozzanak egy tisztán mohamedán intézmény ügyeibe.

A mufti ezen nyilatkozatával szemben hivatalos körök megállapítják, hogy a legfőbb muzulmán tanács nem független testület, hanem a palesztinai közigazgatás egyik szerve, amelyet a palesztinai kormány tart fenn és amely az angol garmatügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll. A lapok megállapítják még, hogy a főmufti demokratikus érzülete nem volt oly kifinomult még akkor, amikor a muzulmán tanács többi tagjainak akarata ellenére Sir Herbert Samuel, Palesztina zsidó főkormányzója, a tanács elnökévé nevezte ki őt.

Az arab lapok jelentése szerint november 2-án a Balfour deklaráció 18-ik évfordulóján az arab szervezetek tüntetéseket fognak rendezni a deklaráció ellen.

Palesztina gazdasági stabilitása

Tel-Aviv, október 21. Az 1936-os tel-avivi mintavásár előkészítésével kapcsolatosan értekezletre hívták meg a palesztinai gazdasági és társadalmi élet vezető személyiségeit és a sajtó képviselőit. Ezen az értekezleten a palesztinai gazdasági élet illetékes tényezői nyilatkoztak az ország jelenlegi helyzetéről. Clark, a Barclay Bank igazgatója, többek között a következőket mondta:

— Az utolsó hat hónap alatt nem történt olyan változás Palesztina gazdasági helyzetében, mely indokoltá tenné a legkisebb bizalom megrendülését is a bankintézetek irányában. Az esedékes váltókötelezettségeket úgy az importőrök, mint a nagykereskedők és detailisták pontosan teljesítették, ami a legjobb jele a kedvező gazdasági helyzetnek. Nincs krízis Palesztinában, de vigyázni kell arra, hogy magatartásunk ne idézze azt elő. A mintavásár előkészítő tanácsának tagjai bizakodással néznek a jövő elé és ezzel a bizakodás-

sal folytatjuk munkánkat az 1936-os mintavásárra előirányzott tervek keretében.

S. Hoofien az Anglo Palesztine Bank vezérigazgatója, rámutatott arra, hogy az utóbbi hetekben kitört pánikhangulat néhány kisebb bankintézetnek okozott gondterhes napokat, de ezek az intézetek is kivétel nélkül teljesítették kötelezéseiket és nem keltek csalódást betéteseikben. Mindenesetre kénytelenek voltak korlátozni a hiteleket, amit viszont senkinek sem lehet rosszvéne tőlük.

Elieser Kaplan, a cionista exekutívé tagja kijelentette, hogy az ország fejlődése állandó gazdasági expanzió lehetőségét követeli. Palesztina — mondotta — többszörösen bebizonyította már, hogy a zsidók nagy tömegeit tudja absorbálni és azoknak gazdasági egzisztenciáját biztosítani. Ezután rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek a külföldi árudömping okoz a belföldi iparnak. Reméli, hogy a mintavásár olyan kapcsolatokat fog kiépíteni, amelyek változtatnak ezen a helyzeten.

Tel-Aviv, október 21. Tel-Aviv városi tanácsa a Londonban felvett egymillió font kölcsönön által teremtett alaphoz 200 ezer fontot szavazott meg közmunkákra. Az első közmunkálatok megindultak már és azokra 40 ezer fontot utalt ki a városi tanács.

Jeruzsálem, október 21. A palesztinai kormány szubvenciót szavazott meg a transzjordániai kormány egészségügyi osztálya számára. Az összeg nagysága még nem ismeretes. Ez az első alkalom, hogy a palesztinai kormány egyenes szubvenciót ad Transzjordániának.

SZÍNHÁZ-FILM

Ma este: Gyermektragédia

a Capitol színpadán, mérsékelt helyárral

Páratlanul izgalmas, pattanásig feszült légkörű darab Schönherr Gyermektragédiája, amely kedden este a Magyar Színház kamarajátékciklusában a Capitol mozgó színpadán kerül színre. Az előadást Kádár Imre rendezzi, a főszerepeket Fényes

Alice, Lantos Béla és Rajnai Sándor alakítják, utóbbi teljesen modern stílizált díszleteket is tervezett a darabhoz. Az előadást mérsékelt helyárral és kilenc órai kezdettel tartják meg, hogy mindenki meg nézhesse a Gyermektragédiát.

Történnék még csodák

Az Aki mer az nyer tiszter egymásután állandóan telt házak előtt futott, vasárnap sokszáz ember volt kénytelen jegy nélkül távozni a pénztártól, és a Magyar Színház máris új és talán még nagyobb operettszenzációval szolgál. Péntek este bemutatásra kerül Ábrahám Pál világhírű

dzsessz operettje, amelynek ragyogó szövegkönyvét Halász Imre és Békeffy István írták. Budapesten több, mint 150 előadást ért meg az újdonság, amelyet most játszanak a bécsi, berlini és londoni legnagyobb operettszínházak.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Kedd fél 9: Mézeskalács. (Szűcs László vendégfelléptével. Rendes helyárral. Rendes bérlet 7. szám.)

Kedd este 9-kor a Capitol-mozgó színpadán: Gyermektragédia. (A kamarajáték ciklus második estje. Mérsékelt helyárral.)

Szerda fél 9: Mézeskalács. (Szűcs László utolsó fellépése és bucsuja Erdély föl. Rendes helyárral.)

Csütörtök fél 9: Százhuszas tempó. (Vigjáték-újdonság negyedszer.)

Péntek fél 9: Történnék még csodák. (Budapestben több mint 150 előadás. A legvidámabb, legmodernebb világsiker. Ábrahám Pál zenéje, Halász Imre és Békeffy István szövege. Ragyogó új kiállítás. Premierbérlet 8.)

Szombat d. u. 4: A botcsinálta doktor. (Ifjúsági előadás, olcsó helyárral.)

Szombat 9: Történnék még csodák. (Másodszor. Rendes bérlet 8.)

Vasárnap d. u. 3: Vadvirág. (Solymosán Magda, Szegedi Sándor S'efi, Gróf László, Tompa Sándor, Tóth Elek fellépésével, olcsó helyárral.)

Vasárnap d. u. 8: Történnék még csodák. (Harmadszor.)

Vasárnap 9: Történnék még csodák. (Negyedszer.)

Hétfő fél 9: Történnék még csodák. (Ötöd-ször.)

Kedd d. u. 5: Leányalom. (Olcsó helyárral.)

Kedd fél 9: Történnék még csodák. (Hatod-szor.)

Szerda fél 9: Történnék még csodák. (Heted-szer.)

ROMAN OPERA MUSORA

Szerda, október 23: Végzet hatalma.

Péntek, október 25: Lohengrin.

Vasárnap, október 27 (este): A bucaresti kulturális liga színházának turnéja.

Hétfő, október 28: Vig özvegy.

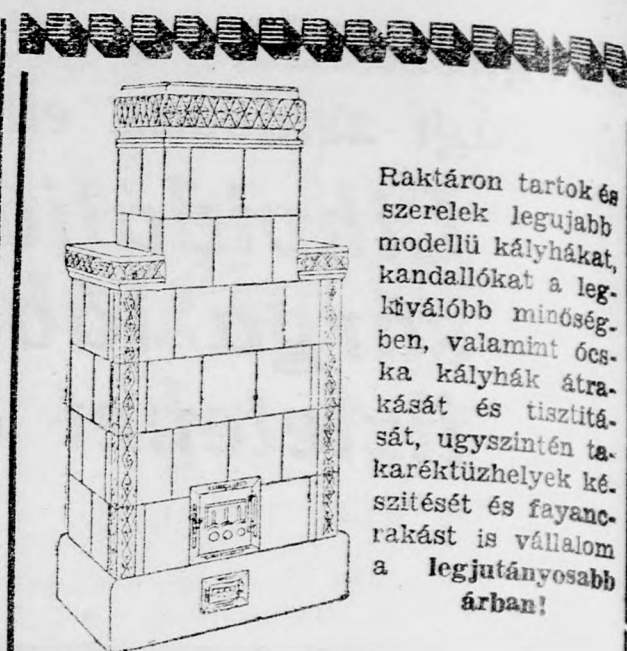
A ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Ma: Charlie Chan Párizsban. Fősz.: Warner Oland.

Legközelebb Richard Tauber és menyasszonya legsikeresebb filmje: Mamoros órák.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

Három film egyszerre: I. Mesél a bécsi erdő. Magda Schneider, Wolf Albach Reif, Georg Alexander. II. Fiatatság ez a te életed. Josef Schmidt, Lillian Dick. III. Közkeletű. Abesszinia. Helyárral: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

Raktáron tartok és szerelek legújabb modellű kályhákat, kandallókat a legkiválóbb minőségben, valamint ócska kályhák átrakását és tisztítását, ugyancsak a karéktűzhelyek felszerelését és fagyomrakást is vállalom a legjutányosabb árral!

GRAEF PÁL kályha
OLUJ, Piața Unirii 8. sz., az udvarban

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Szörmebundák készítését, átalakítását és javítását olcsón vállalja Bixenspanner szörmeszalón Reg. Ferdinand 3. emeleten. Szörmek nagy választékban. Bécsi modellek. Gyári árak.

Ékszer akar vásárolni vagy eladni? Forduljon bizalommal N. Boldor ékszerészhez Regele Ferdinand 26 (Pascu fűszerüzlet mellett). Alapítva 1913.

Legelőganszban készít férfifütyöket, kabátokat Pop, Párizsban végzett uriszabó. Str. Regina Maria 8. emelet.

Válogatott gesztenyét szállít napi áron, előleg ellenében, utánvétellel. Roóz, Tautidesus.

— Or Dej, kü és rende

Képviselőket keresünk

Jövedelmező cikkeket terjesztéséhez galantériáknál és trafikoknál bevezetett, kevés tőkével rendelkező képviselőket keresünk megyei székhelyekre. — Ajánlatokat „Belföldi gyár” jellegre az Uj Kelet továbbít.

Eladó sarokház centrumban 400.000 lejért. Elbir két emeletet. Jövedelem 10%. Targu-Mures, Str. Călarasilor 103.

Ingatlan garanciával rendelkező 50 éves, megbízható, szorgalmas nyug. tisztviselő pénztárosi vagy nagyobb cégnél pénzbeszedői állást keres. Olcsó munkaerő. Cim a kiadóban.

Volt körjegyző, ki önhibáján kívül állás nélkül marad, könyveléshez ért, chimis, rase, gemora tanítást garanciával vállal; sámeszi vagy bármilyen foglalkozást keres. Steiner József, Briszik főrabbi címen Tásnad, jud. Sălaj.

Konyhabútorok, a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben, nagyon olcsón kaphatók a Str. Fântânele 15 szám alatti asztalosműhelyben.

Keresek jömegjelenésű, szolid, szerény igényű zsidó fűszerkereskedősegédet, aki az üvegzaknához is feltétlenül ért. Szombaton nyitva. Azonnali belépésre ajánlatot! E. Feneichel céghez Aiud.

Két szoba konyha, fürdőszoba I. emeleten kiadó. Str. Avram Iancu 30. Műhely onnan elköltözik.

Hölgyek! Urak! Aki jól akar férjhezmenni vagy igényeinek megfelelően akar nőülni, az vegye meg bármelyik dohánytűzsdében az Economist közgazdasági és házassági közlőnt s célját hamar eléri. Kiadóhivatal: Cluj, Str. Basarabia 1.

Hölgyek figyelmébe. Külföldi utamról visszatérve, a modern kézimunka legújabb sablonjai és mintái igen nagy választékban kaphatók. Fisch Böske kézimunkaszalonja, Cluj, Str. Barțiu No. 16.

KED
Mo
Pia
— Mihá
Bucuresti
Comarnice
tani stráj
— Meg
vezett né
tik: (Uni
Linie hire
Ballint át
Albert Ba
öngyilkos
delmi flo
Amerika
lódását n
szönhetne.
— Nag
Athénben
tik: A K
rendezett
tig megt
zett besz
inneplése
— 31 p
donból je
gyülés t
pot, akik
tatási pr
propagan
— Eg
felé. B
pülötéren
pillóraj,
gen fog
Odesszát
tökön
légi k
moszkva
— Ost
Londonb
kén az
tájának
hirdette
zényelt
— Vé
Londonb
sztrájk
véget ér
— A
kódése
gült, ny
pant, a
keserít
tét, ren
keringé
bizonyít
József
tében
landó
— M
ritz Ge
délyi
rason t
A cion
László
végig
cionizm
különb
ki azt
nozmu
német
gaút
ger el
zolás
benyor
nemcs
szimp
rának
zornya
vonalt

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**

Pista Unirii 31. Telefon: 83.

— Mihály vajda a „strázsások“ táborában. Bucarestből jelentik: Mihály vajda tegnap Comarnicón és Brezan telt látogatást az ottani strájer-táborban, illetve muzeumban.

— Megváltoztatták a zsidó Ballinról elnevezett német hajó nevét. Hamburgból jelentik: (United Press.) A Hamburg—Amerika Linie híres 21,000 tonnás hajóját, az Albert Ballin átkezesztették. A hajó új neve Hansa. A névváltoztatás arra vezethető vissza, hogy Albert Ballin zsidó volt. Ballin a háború alatt öngyilkos lett, mikor látta a német kereskedelmi flotta összeomlását. A Hamburg—Amerika Linie elnöke volt és a vállalat fejlődését nagyrészt az ő munkásságának köszönhető.

— Nagyszabású tömeggyűlést rendezett Athénben a görög kormány. Athénből jelentik: A kormány hatalmas manifesztációt rendezett a stadionban. 60,000 személy színiülteig megtöltötte azt. Kondyilisz tábornok intézett beszédet a megjelentekhez, azok állandó ünneplése közepette.

— 31 papot tartóztattak le Mexikóban. Londonból jelentik: A mexikói Jaliscoban titkos gyűlés tartása közben letartóztattak 31 papot, akiknél kormányellenes és jelenlegi oktatási programmal élesen szembehelyezkedő propagandáratokat találtak.

Legközelebb RICHARD TAUBER és menyasszonya DIANA NAPIER világhírű filmje:

„Mámoros órák“ a Royal Mozgóban

— Orvosi hír. Dr Gárdos Béla, fogorvos, Dej, külföldi tanulmányutjáról hazatérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

— Egy orosz repülőraj elindult Bucaresti felé. Bucarestből jelentik: A moszkvai repülőterem ma utrakelt Bucaresti felé egy repülőraj, amely a bucuresti nemzetközi reptérre fog részt venni. Az oroszok Kiewben és Odesszában töltöttek egy-egy napot és csütörtökön érkeznek Bucarestbe. A beneasui légi kikötőben ünnepélyesen fogadják a moszkvai repülőket.

— Ostromállapotot rendeltek el Mossulban. Londonból jelentik: Az iraki Mossul környékén az iraki kormány az ördögimadók szektájának antimilitarista lázadás miatt kihirdette az ostromállapotot. Csapatokat vezényeltek ki a lázadással területre.

— Véget ért a délvalesi bányász-sztrájk. Londonból jelentik: A délvalesi bányász-sztrájk a munkáskövetelések teljesítése után, véget ért.

— Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhé, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehérösszaga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József“ keserűviz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok tanúsítják, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében — kiváltséggal ülfoglalkozásnál — állandó használatra rendkívül alkalmas.

— Moritz Geiger fágáras előadása. Moritz Geiger, a Keren Hajjeszod delegátusa, erdélyi körútja során, okt. 16-án este Fágárason tartott előadást a zsidó kulturteremben. A cionista helyecsport nevében Dr Mózes László üdvözölte a kitünö vendéget, aki mindvégig feszült érdeklődéssel kísérve beszélt a cionizmus teljesítményeiről és mai helyzetéről, különösen határosan és frappánsul emelve ki azt a providenciális szerepet, melyet a cionizmus a zsidóság történetében tölt be a német zsidóság tragédiájával és az egész gáut nyomorával kapcsolatban. Moritz Geiger előadását kongresszusi élményeinek valószínűleg fejtezte be, mely hatást és kedvező benyomást kelte a hallgóság körében, mely nemcsak az előadó szónoki készségének, de szimpatikus személyének és közvetlen modorának is köszönhető és amely minden biznnyal az „dei K. E.“ jegyzési-akció nagyvonalú fellendülését fogja eredményezni.

— Nagy tűz pusztított a brasov-poianai erdőben: Brasovból jelentik: Poiana községben tűz ütött ki a bradi erdőben. A lángok rövid idő alatt hatalmas területet öleltek át. A kivonult brasovi tűzoltók vízhiány miatt nem tudták lokalizálni a veszedelmet. A tűz okai ismeretlenek.

— Fűthető télikabát. Moszkvából jelentik. A szovjetorszag közlekedési rendőrök fűthető kabátot kapnak a télen. Minden közlekedési rendőrposztján villanykapcsoló lesz, amelybe a kabátot be lehet kapcsolni. 12 voltos áram járja át a rendőrök télikabátját.

— Glasner Móse emlékezete. A cluji Poel Hadati mizraci csoport szombaton, „sörnini acere!“ napján Glasner Móse halála évfordulóján emlékkünnepet rendezett S. r. parizsbeli helyiségeiben. A nagy halottat Klein Elijáhu rabbi és Briszk Lajos szerkesztő méltatták lendületes, konzervatív szellemben tartott beszédekben, amiket a zsufolással megtelt közönség nagy érdeklődéssel hallgatott meg. A csoport elnöke, Albert nyomdatulajdonos megköszönte az előadásokat és bejelentette, hogy a jövőben minden szombaton ismertető és építő előadásokat fognak tartani.

Fehérolaj (vaselinolaj)
hordótelekben alkalmi vélelből kifolyólag
rendkívül olcsó árban
Ullmann József és Fia
Oradea. Telefon 677.

— Argetoianu új politikai programja. Constantinopolból jelentik: Az agráriumi tegnapi összejövetelén Argetoianu beszédet tartott. Kijelentette, hogy nem akar háborút senkivel politikai ellenfelei közül. Tatarescunak kiállítja az államférfiú és jónagaviseleti bizonyítványt. Végül megállapította, hogy szükség van a politikának az állami háztartásból való kivonására és ilyen irányban fog működés: kifejteti. Reméli, hogy jövőre már eredményeket is fog tudni felmutatni.

— Uj hadiszállítási ajánlatról fog tárgyalni a minisztertanács. Bucarestből jelentik: Az Univerul szerint a kormány tagjai a hét elején minisztertanácsot tartanak, amelyen egy új hadiszállítási ajánlatot fognak megvitatni. Tatarescu egyébként ma reggel érkezik a fővárosba.

— A brasovi motorbicikliversenyen elgázoltak egy cluji versenyzőt. Bucarestből jelentik: A tegnapi motorbicikliversenyen súlyos baleset történt. Egy versenyző elgázolta Roman cluji versenyzőt, akit reménytelen állapotban, kártöréssel és számos sebbel szállítottak a Marzescu-kórházba.

— Meg akartak lincselni egy részeg botosani sofört, aki elgázolt egy kislányt. Botosaniból jelentik: Dimitrie Matenciu soför részeg állapotban megem engedett sebességgel haladt a főútcán és au'ójával elütötte egy Rotschild nevű kereskedő kislányát, aki mindkét lábát törte. A felháborodott lakosság meg akarta lincselni a sofört, akik ez már második balesete két hét leforgása alatt.

— Eljegyzés. Rosner Rózsika, Sármácel és Rosner Jakab, Bistrita, jegyesek.

— A brasovi aut. ort. izr. hitközség közgyűlése. Bucarestből jelentik: Régen láott érdeklődés közepette folyt le vasárnap, f. hó 13-án a hitközség székházában megtartott rendes évi közgyűlés. A három évre megválasztott előjáróság mandátuma lejárt és Soe Izidor elnök, kinek elnökléte alatt az egész előjáróság lelkes és szorgalmas munkával intézte a hitközség ügyeit, visszaadta a megbízást. A közgyűlés köszönetet fejezte ki az előjáróságnak és a felmentvényt megadja. A választást Káhan Izrael korenök vezeti le, melynek eredménye: Elnök Weiszfeiler Kálmán, alelnök Weisz Adolf, pénztárnok Gál Jakab, ellenör Schachner Hermann, gondnokok Beinhacker Mör és Steinmetz Imre, azonkívül a 18 tgu választmány. Az új előjáróság tisztelegő látogatást tett Sperber Dávid főrabbinál, aki további kitartó munkára buzdította az új előjáróságot és áldásos munkát kívánt. (F. L.)

Tudja-e Ön?
hogy kárptozott butorok tartóssága a felhasznált anyagok minőségétől függ?
Ezért követelje kárptosától a mi anyagainkat.
Ezért vásárolja nálunk a butorszővetet

BOSKOVICS TESTVÉREK

Cluj, Str. Regina Maria No. 15.
Tg-Mures, P. Regele Ferdinand 42.
Brasov, Str. Hirscher 20.

A végzet hatalma
Verdi-bemutató a cluji Román Operában

Verdi tul volt már a kezdet bizonytalanságain, de még nem is érett ki alkotósejénijének tetőfokára, amikor 1862-ben megíródott a „Forza il destino“. Főleg megrendelésre dolgozott ekkor a mester és ezt az operát a szentpétervári olasz színháznak, főleg orosz használatra komponálta. Évtizedeken keresztül Verdi elavult művei közé sorozták, amíg az elmúlt évben a Scala ismét rendszeresen felvette műsorába, rehabilitálva ebben az operában is azokat a halhatatlan értékeket, amelyeket az olasz költő-óriás kiapogálatlan teremtőereje a zseni magától értetődőséggel ontott a „Végzet hatalma“ nyitányának, áriáinak és kórusainak melódiái között.

Ez volt az a kor, amikor Verdi még küzdött a formákkal, a külső befolyásokkal, amikor Bellini, de főleg Rossini és Meyerbeer hatása érvényesült művein és amikor a legkevésbé sem volt válogatós a libertókban. Puccini sorozatosan adta vissza a szövegkönyveket a Ricordi kiadóháznak, amíg egy megfelelő libertónál megállapodott; Verdi invenciója sokkal szélesebb hullámokban ömlött el, semhogy ezt a luxust megengedhette volna magának. A „végzet hatalma“ mesefüzése is legalább kétesértékű, a mai színházlátogató publikum számára egyenesen nevetésgesen ható valószerűtlenségekkel teliüz delve. Rémdráma-ize van ennek a libertónak; a hősök sorozatosan és nem mindig indokoltan halnak meg, mintha a kor, amelyben és amelynek íródott, különös elszármottal viseltetett volna az efféle bus tragédiák iránt.

Verdi dallamainak szenvedélyes folyamában mindenesetre megemesülnek a cselekmény darabosságai és szögletelességei. Don Carló és Don Alvaro duójában a későbbi nagyoperák lendülete és drámaisága feszül már, a kórusok szikrázóan ötletesek és a hősnő megtérésének kísérőmotivumai telítve vannak a szomorúságnak egy különös és megkapó varázsával.

A cluji Román Opera a most rendelkezésre álló legjobb erővel hozta színre a darabot. Ebből a garnitürából azonban sajnos nem telik kifogástalan előadásra. Octav Arbore minden becsületes erőfeszítése ellenére is csak azt juttatta eszünkbe, hogy az együttesből hiányzik egy igazi tenorista. H. Demetrescu szepen fejlődő baritonja még nem egészen üti meg Don Carlo szerepének kivánalmait. Erőteljes és illuziótkeltő a rendfőnök szerepében Siomin, a férfiegyüttes egyetlen teljes értékű tagja. Nestorescu asszony a szokott jó volt a női főszerepben, a frissen játszó Pitei-Georgescu asszony altja viszont nélkül erőtlennül csengett. Kitünö a kórus és Edmondo de Vecchi vezényletével a szokottnál jobb a zenekar. (k. r.)

Egyetem tanárok megállapítása szerlut biztos hatású

„Bixádi viz“
amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluji lerskat; Vitronia Rt. Calea Regele Ferdinand 70.

Székely és Rétí BUTORGYÁRT
TÁRGU-MURE / -BUCURE/ TI -BRA/ OV

Tervezőink művészete,
Munkásaink szaktudása,
Anyagjaink kiválósága,
nyújtják Önnek azt a biztonséket,
mely a butorvására elöfeltétele

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

UJ KELET Legújabb hírek

A frontra vonult a császári gárda

(Első oldali cikkünk folytatása.)

A császári gárda, mely kilencezer emberből áll, ma reggel a fővárosból a tigre front-ra utazott. A négus és a császárné asszisztáltak az abesszin hadsereg elítjének ünnepélyes elindulásánál.

Az abesszin császár egy angol újságíró előtt kijelentette, hogy

minden fronton lezárológ guerilla har-cokat fogna folytatni és az abesszin csapatok őrizkedni fognak attól, hogy széles arcvonalon támadásokat intézzenek a technikailag túlságosan felszerelt olaszok ellen.

A Reuter is megerősíti, hogy az abesszinek elkészített védekezésre rendezkednek be a déli fronton várható nagy olasz támadásra.

Az olaszok valóban nagy akcióra készülődnek. Ma sikerült átkelniük a Vebi-Shubell folyón, és elfoglalták Shelayie községet. Asmarai jelentés szerint Santini tábornok csapatai több stratégiai pontot foglaltak el Adigrattal szemben. Birola tábornok vezetése alatt benschülöttekből álló hadosztály fejlődött fel Enticho városig, míg Maravigna tábornok csapatai Aksumon túl foglalták el hadállásokat.

Az olasz repülők szüntelenül felderítő szolgálattal teljesítenek az Assab Setit vonalon, mely 1300 kilométer hosszú. Az olasz repülők jelentése szerint az abesszin csapatok Makale környékén koncentrálnak, de számukat nehéz megállapítani.

Tigre tartomány megszállott területein az olaszok bevezették az olasz lírát és újabb törzsfők és harcosok pártoltak át az olaszokhoz.

Római forrásból ma az a hír terjedt el, hogy Seyum herceg Tembienbe menekült, ahol katonák kutatnak utána.

Párizsi és római jelentés szerint az olaszok által megszállott területeken a lakosság nagy meglepedéssel fogadta az olaszok rabsofgafelszabadító rendelkezéseit. A rabsofgák ezrei jelentkeznek orvosi vizsgálatra Aduában és több, mint tízezer fegyvert szolgáltatottak be a benschülöttek az olaszoknak.

Ellenzéki elnököt választott a jugoszláv parlament

Belgrád, október 21. (Rador). Stefan Csicseret, a parlamenti ellenzék jelöltjét 171 szavazattal 136 ellenében a szkupcsina elnökévé választották. Komnenovics tes nevelésügyi miniszter, a kormány jelöltje kibukott. A szenátusban ugyancsak az ellenzék jelöltjét, Tomasicsot választották meg elnökévé.

Az Avala-ügyvétség közli, hogy a szkupcsina elnökválasztása, amit külföldön mint a kormány vereségét tüntetnek fel, nem áll semmilyen összefüggésben a kormány helyzetével. A miniszterelnök három nappal a választás előtt kijelentette, hogy teljes szabadságot biztosít a képviselőház elnökének megválasztására.

— Pusztító orkán az Északi tengeren. Londomból jelentik: Az Északi tengeren és a La Manche csatornán hatalmas erejű vihar dühöngött. A légi forgalom a kontinens felé teljesen megszűnt s a legtöbb hajót is visszartartották a kikötőkben. Több gőzös segélykérő jeleket adott le. Nehány közülük zátonyra futott a viharban. A partvidéken nemcsak Angliában, hanem Skóciában is jelentősek a viharok. Számos telefonvonal megszemmisült s a szélrohamok fákat téptek ki s háztetőket sodortak messzire.

Kidobunk

100 képkeretet és 200 festményt

még beszerzési áron alul is. Nagy választék:

„PAX”

Cluj, Calea Victoriei No 6.

A párizs—bécsi expresszen történt gyilkosság szenzációs fordulata

Nem Teodorescu Traian ölte meg Farcasanu asszonyt?

Galați, október 21. (Az Uj Kelet tud.) Erdékes vizsgálatot indított Galațiában a fővárosi vezérbiztonság megbízásából Brăescu komiszár, a párizs—bécsi expresszen elkövetett gyilkosságban kapcsolatban, amelynek néhány héttel ezelőtt Farcasanu bucaresti ezredes felesége esett áldozatul.

A világsajtó tudvalevőleg arról számolt be, hogy a bucaresti asszony meggyilkolásával Traian Teodorescu galați illetőségi volt egyetemi hallgatót vádolják. Ezzel kapcsolatban I. Teodorescu, a gyilkossággal vádolt kiscsapott diák apja tanukkal bizonyította, hogy fia, Traian Teodorescu szeptember má-

sodikától egészen október 4-ig lakásán rejtőzött mivel nem volt rendezve katonai szolgálata és leartóztatástól félt.

Apja az tanácsolta neki, hogy jelentkezék a hatóságoknál, hogy ne keljen elviselnie tovább a gyilkosság gyanúját. Traian Teodorescu október 4-én azzal utazott a fővárosba, hogy jelentkezik a hatóságoknál. Ezt azonban mai napig nem tette meg. Teodorescu nyilatkozatát azzal a határozott állítással fejezte be, hogy fia nem követte el a terhére rótt gyilkosságot, aki jelenleg a fővárosban rejtőzik.

Enyhe balratolódást eredményeztek a francia szenátusi pótválasztások

A francia-angol együttműködés mellett szólt a választási eredmény

Párizs, október 21. (Rador). A francia szenátus egyharmadrészenek kicserélésére elrendelt pótválasztások végleges eredményeként két független, egy konzervatív, 26 republikánus, 17 baloldali köztársasági, öt köztársasági radikális, 10 szociáldemokrata és két kommunista kapott szenátusi mandátumot.

Hatvanhét mandátum eldöntése végett rendelték el a pótválasztást. Laval miniszterelnököt, aki két helyen jelöltette magát, mindkét helyen megválasztották. A szajnai körzetben 1018 szavazat közül 708-at, Puy de

Dome körzetben 1246 közül 647 szavazatot kapott. A szajnai választási körzetben rajta kívül beválasztották a népront hat jelöltjét, köztük Teodor Steg volt miniszterelnököt. Belettek választva Millerand, Leon Bernard, Caillaux, Jeanneney volt szenátusi elnök (radikális), Taira szocialista, Sfió kamarai elnök, Cachin kommunista.

A lapok megállapítják, hogy a szenátorsválasztások enyhe balfelé eltolódást hoztak, ami azt jelentheti, hogy többsége van a választók sorában az angolokkal való együttműködés politikájának.

Hétfőn, 21-én megnyitotta Piata Unirii 14 alatt GRÜNWALD & STEINER

elő divatkülönlegességek áruházának UJ ÜZLETHELYISEGE

Szabadlábra helyezték dr. Otto Hirscht, a németországi zsidók birodalmi képviselőjének ügyvezető elnökét

Berlin, október 21. Dr. Otto Hirsch volt miniszteri tanácsost, a németországi zsidók birodalmi képviselőjének ügyvezető elnökét, akit egy hétig a Columbia-házban tartottak fogva a náciok, szabadlábra helyezték. Tudvalevőleg azon jomkipuri felhívásért veték őrizetbe dr. Hirscht, amelyet dr. Leo Baeck

berlini főrabbiával, a birodalmi képviselő elnökével írt alá s amelyet a téli segély ügyében intézett a zsidó közösség tagjaihoz.

Hir szerint dr. Hirsch ellen beszűntették minden eljárást és nem emelnek ellene semmilyen vádat.

Szigoru feltételekhez köti a kormány a nemzeti parasztpárt bucaresti tömegfelvonulását

A hét közepén kezdődnek el a pártvezérek királyi audienciái

Bucuresti, október 21. Az Adeverul a törvényhozó testületek megnyitásával kapcsolatosan megállapítja, hogy kormánykörökben nagy érdeklődéssel tekintenek a kamara és a szenátus tisztikarának összetétele elé. Az elnökök személyében már létrejött a megálapodás. Saveanu marad a képviselőház élén, míg szenátusi elnök C. Dimitriu volt közlekedési miniszter lesz, Leonte Moldovanu helyett, aki néhány héttel ezelőtt autón kereste fel megyéről-megyére a többségi szenátorokat, hogy támogatásukat kérje újjáélesztéséhez. Az alelnöki tisztségekre számos pályázó van, akik között igen éles harcra van kilátás.

Ma délelőtt a fővárosba érkeztek a politikai pártok vezérei, akik a héten királyi audiencián jelennek meg. Az audienciák a hét közepén kezdődnek el és egyelőre informatív

gyűlések résztvevői számára. 2. A gyűlést kizárólag egy előre kijelölt teremben lehet megartani. Az egyes gyűlések résztvevői nem hághatják át a részükre kijelölt mozgási területet, hogy a különböző gyűlések résztvevői közötti esetleges összetűzések elkerülhetők legyenek. 3. A törvény által tiltott egyenruhás küönművek felvonulását nem engedélyezi a kormány.

A belügyminiszter ma délután felkereste Mihalacet, akivel ugyancsak közölte a kormány feltételeit. A belügyminiszter tájékoztatta a poianai birtokáról visszatérő Tatarescu miniszterelnököt is a november 14-iki manifesztációkkal kapcsolatos intézkedésekről. Az Inculeț—Mihalache találkozót egyébként a kormány által sugalmazott helyről úgy értelmezik, mintha Tatarescu a parlament megnyitása küszöbén modus vivendit keresne a nemzeti parasztpárttal szembeni békésebb viszony megteremtéséhez.

A Curentul jelentése szerint Titulescu ma délután Szinájába érkezik és tájékoztatót fogja az uralkodót a legújabb nemzetközi eseményekről Romániának ezzel kapcsolatos álláspontjáról.

Vasárnap egyébként a nemzeti parasztpárt folytatta gyűlés-sorozatát. Oltenitában Madgearu beszélt, aki a szélsőséges áramlatok ellen foglalt állást, majd kifejtette, hogy a jövő román állam csak nemzeti és paraszti lehet. A Goga—Cuza párt Cernăuțiában tartotta tartományi kongresszusát. Cuza és Goga kijelentették, hogy a Korona mellett állnak, amelynek megbízható kormányzói instrumentumot akarnak adni a kezébe.

Meghalt Henderson, a béke nagy harcosa

London, október 21. Arthur Henderson, a leszerelési konferencia elnöke, hosszas szenvedés után, tegnap éjszaka meghalt.

A béke nagy harcosa szállott sírba Hendersonnal, aki mint egyszerű bányamunkás indult el magas ívbe lendülő politikai karrierje felé. Már fiatal éveiben feltűnt kivételes képességeivel az angol munkásmozgalomban. Előbb az angol bányászvettség főtitkára, majd később szocialista képviselő és a munkáspárt egyik vezéralakja lett.

Amikor kitört a világháború, Henderson Macdonald mellett ült az angol alsóházban és amikor szavazni kellett Angliának a háboruba való belépése kérdésében: Hendersonnak és Macdonaldnak volt egyedül bátorsága nem-mel szavazni. Ezzel a szavazattal ugyan elvesztette rövid időre képviselői mandátumát, nevét és életét azonban örökre eljegyezte a béke eszméjével és művével.

1924-ben a munkáspárti kormány külügyminiszterre lett. Politikája a béke következetes útján haladt és azzal, amit külpolitikai tevékenysége során mondott és tett, nemcsak Angliának szerzett sok barátot, hanem első-sorban a világbéke ügyét szolgálta hathatósan.

Henderson nemcsak a józan ész, hanem a szív embere is volt. Mély szociális érzése volt tetteinek és gondolatainak rugója. Ez rendelkezett arra, hogy amikor megszünt külügyminiszteri mandátuma, a leszerelési bizottság elnöke maradjon. Oroszlánküzdő volt az a harc, amelyet Henderson ebben a minőségben folytatott a béke megmentéséért, a háború elhárításáért és a leszerelésért.

Eletét örölte fel ebben a guerillaharcban és nem pusztán szimbólum, hogy Henderson halála a háborús fegyvercsörtetésekkel esik egybe. Az a világ azonban, mely Henderson mögött állott, hinni akarja, hogy Henderson halála nem jelenti művének halálát is, hanem béke harcosának eleste után fel fog ragyogni a béke győzelmének tiszta, bombátlan napja.

Uj Stefan Zweig: Stuart Mária

Gyönyörű kiállítás. 21 mélynyomású képpel. 264 lej. Lélek orvosa 125. Erasmus 158. Mária Antoinette 125. Fouche 158. Érzések záróvara 66 lej. LEPAGE-nál, Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 9-77.

CENZURAT

14. Telefon: ...
 11. Telefon: ...
 12. Telefon: ...
 13. Telefon: ...
 14. Telefon: ...
 15. Telefon: ...
 16. Telefon: ...
 17. Telefon: ...
 18. Telefon: ...
 19. Telefon: ...
 20. Telefon: ...
 21. Telefon: ...
 22. Telefon: ...
 23. Telefon: ...
 24. Telefon: ...
 25. Telefon: ...
 26. Telefon: ...
 27. Telefon: ...
 28. Telefon: ...
 29. Telefon: ...
 30. Telefon: ...
 31. Telefon: ...
 32. Telefon: ...
 33. Telefon: ...
 34. Telefon: ...
 35. Telefon: ...
 36. Telefon: ...
 37. Telefon: ...
 38. Telefon: ...
 39. Telefon: ...
 40. Telefon: ...
 41. Telefon: ...
 42. Telefon: ...
 43. Telefon: ...
 44. Telefon: ...
 45. Telefon: ...
 46. Telefon: ...
 47. Telefon: ...
 48. Telefon: ...
 49. Telefon: ...
 50. Telefon: ...